PROBLEMELE ROMÂNEȘTI
IN NOUA EVOLUȚIE INTERNAȚIONALĂ

(Urmare din pag. I-a)

ce putea face: politica firească a României. A făcut ceeace s'ar fi putut săvârși poate încă din Martie 1939, dacă de atunci ar fi fost o înțelegere completă din partea conducătorilor pentru noul regim politic al țării.

Această nouă politică are scopul de a asigura României un sprijin și o prietenie în afară și de a adapta politica internă la realitățile Europei de azi. Noua politică internă naționalistă are la baza ei întărirea celei mai importante pături a poporului român compusă din lumea satelor și a muncitorimei orașelor. Această politică de ridicarea a vieții populare, nu se poate face decât, integrându-ne în politica Axei, singura care ne va pune la adăpostul variațiunilor dăunătoare a prețurilor internaționale și de putința oricărei speculațiuni, așezând viața economică a țării pe baze sănătoase, în care numai munca efectivă rămâne criteriul de câștig și de existență.

Politica alături de Germania și Italia o socotim a fi cea mai favorabilă intereselor poporului român, capabilă de a-i asigura o propășire demnă, salvându-l în aceiaș timp de influența iudaismului în viața lui culturală și economică, primejdie mare nu îndeajuns întrevăzută în trecutul nostru apropiat.

Această alipire la politica celor două puteri ale Axei, care a devenit absolut indispensabilă pentru noi, implică însă anumite sacrificii. Ele ne sunt sugerate pentru a asigura în această parte a Europei liniștea și pașnica conviețuire a popoarelor vecine cu noi. Aceasta înseamnă că ni se cere o înțelegere cu vecinii noștri Ungurii și Bulgarii.

LA SALZBURG ȘI ROMA

Trebuie să recunosc însă că cu ocaziunea vizitei făcute împreună cu d. ministru de externe atât la Salzburg cât și la Roma, ni s'a exprimat numai dorința unei asemenea înțelegeri, lăsându-ne stăpâni pe hotărîrile noastre. Ni s'au arătat în aceiaș timp cauzele adânci pantru cari o asemenea înțelegere este necesară și pericolul ce ar decurge pentru toate aceste țări în cursul ivirii unei conflagrațiuni în Sud-Estul european. La această sugestie am răspuns că suntem gata, din momentul în care am exprimat hotărirea noastră de a ne integra în politica puterilor Axei, să satisfacem această dorință. Nu am ezitat să arătăm însă greutățile care se opun unei asemenea înțelegeri, în care numai o parte ar fi chemată să facă sacrificii și am exprimat cu precizjune, că acest sacrificiu nu putea comporta și cedarea de populațiuni care să aparțină naționalității române, deoarece aceasta nu ar duce decât la compromiterea scopului urmărit.

Situațiunea se prezintă prin urmare astfel:

Dorim o înțelegere cu vecinii noștri făcută pe baze cari să realizeze pentru viitor o vecinătate pașnică și de reală prietenie.

La o asemenea înțelegere nu se va putea ajunge decât dacă rămânem pe tărâmul realităților, singurul hotăritor azi și dela care guvernul este hotărît să nu se îndepărteze.

E nevoe să precizez datele problemei: avem înlăuntrul hotarelor noastre, conform recensământului din 1930, un număr de 1.452.000 de unguri și de 183.000 bulgari. Dar avem și români în Bulgaria minimum 83.000, în afară de minimum 100.000 în Cadrilater, iar în Ungaria circa 50.000—80.000 după cum ținem socoteală de statistica ungară sau de aceea a autorităților bisericești.

In Transilvania, față de 3.207.000 români, avem aproximativ 1.352.000 unguri. In toate județele și plășile, făcând abstracție de 6 plăși și de un singur oraș, Satu-Mare, avem majoritate absolută românească. Secuii au însă majoritate în județele Odorhei, Ciuc și Trei-Scaune.

CUM PUTEM AJUNGE LA O ÎNȚELEGERE

Prin urmare, la o înțelegere nu am putea ajunge decât în două feluri:

Ori Ungaria și România ajung să înțeleagă acest adevăr elementar, că națiunea maghiară și cea română ,izolate în acest colț al Europei, trebue să meargă împreună în temeiul unei fatalități istorice, renunțând la pretențiuni teritoriale pentru a realiza o înțelegere definitivă de pe acuma și care ar înlătura perturbațiuni dureroase în sufletul a milioane de oameni, ori ele nu cad de acord și atunci este nevoe, pentru a înlătura pentru totdeauna mărul discordiei dintre ele, să separăm pe români de unguri adică să facem un schimb de populație, care implică fatal mici cezinni teritoriale din partea noastră pentru a prelua populația maghiară, obligată să se retragă din toate acele infiltrațiuni făcute în interiorul Ardealului.

Fără îndoială, că cea de a doua ipoteză este mai dureroasă pentru noi, dar ea este tot atât de grea pentru ambele populațiuni care vor trebui să fie mișcate din locurile unde trăesc de secole unele, de mai multe generațiuni, altele și de care le leagă cele mai sacre și mai duioase amintiri ce le poate avea orice ființă omenească.

Intre aceste două puncte extreme, trebue ca guvernele ambelor țări să-și dea osteneala de a găsi calea cea mai bună pentru a încheia o înțelegere posibilă pe care sunt sigur, o doresc sincer și leal atât poporul maghiar cât și cel român.

O asemenea înțelegere trebue să mulțumească tendințele naționale în interior, trebue să satisfacă principiul etnic, trebue să corespundă dreptății integrale și mai cu seamă trebue să fie astfel încheiată ca pe viitor orice conflict să fie exclus în relațiunile dintre ele. Nu ezit să spun că oricare ar fi modul în care s'ar ajunge la o înțelegere, sacrificiul consimțit de cealaltă parte ar avea poate numai un caracter istoric, creat mai mult pe cale artificială, însă de partea noastră el ar corespunde unei jertfe teritoriale reale, care cu cât va fi mai mică, cu atât legătura făcută va fi mai trainică și mai integral acceptată de întreaga noastră națiune.

Aceiași situație, cu un caracter mai puțin grav, este și cu vecina noastră Bulgaria, cu care sperăm să ajungem la o înțelegere de natură să curme un conflict între două popoare, care în cursul istoriei lor s'au ajutat adeseori cu iubire și înțelegere și pe care le leagă atâtea amintiri izvorite dintr'un fond de străveche civilizație comună.

LEGATURILE CU U.R.S.S.

Legăturile noastre cu U.R.S.S. după ce am făcut cel mai greu sacrificiu ce se putea cere în acest scop, sperăm că se vor putea desvolta de aci inainte pe bazele celei mai bune vecinătăți care trebue să existe de aci inainte.

Am găsit că este de o absolută trebuință să arăt limpede și cu tot curajul poporului nostru că țara trece prin momente grele și că pentru a le învinge și a ieși cât mai ușor din impasul greu în care ne găsim, vom fi nevoiți să facem sacrificii.

Cum am afirmat în toate împrejurările, repet și astăzi, că am toată încrederea în bărbăția și înțelepciunea poporului nostru, care este apt să vadă situația așa cum este și să o înțeleagă. De aceea am vorbit deschis, fără nicio șovăire și fără nicio violenie, pentru a pune în același timp capăt unui

D. PRIM-MINISTRU I. GIGURTU

alarmism, care chiar dacă ar porni din îngrijorare patriotică, nu poate face în aceste momente decât un mare rău națiunii. Națiunea trebue să-și păstreze deci calmul, ea este pusă astăzi în fața unor răspunderi istorice, căci nu este vorba numai de generația noastră și de interesele ei imediate, ci de ființa neamului în totalitatea lui și pentru vecie.

ASIGURAREA FIINȚEI NEAMULUI IN VIITOR

Astăzi se pune neamului odată cu problema externă și aceea a asigurării ființei lui în viitor printr'o politică internă, care să-l așeze odată pentru totdeauna în stăpânirea tuturor drepturilor și puterilor sale de viață.

Orice abatere dela acest comandament suprem, pune în primejdie solidaritatea noastră națională, întemeiată astăzi pe cea mai dureroasă dintre jertfe, care însă, dacă va fi păstrată cu grije, cu înțelegere și energie bărbătească, va rodi însutit în viitor pentru neamul românesc.

Toți acei cari socotesc însă, că sub pretextul apărării granițelor, care ne sunt tuturor românilor deopotrivă de sfinte, ar putea să împiedice sau să întârzie refacerea Statului pe temeliile concepute de Suveranul nostru, se înșeală, căci națiunea conștientă de toate primejdiile ce ne pândesc, stă de veghe cu toate puterile ei, cu tot patriotismul și cu toată virtutea străbună pentru a învinge un destin vitreg și a păstra pentru cei ce vor veni după noi ființa neamului și a Statului Român.

Cu credința nestrămutată în dreptatea cauzei noastre, în înțelegerea prietenilor noștri ca și în aceea a vecinilor, cu nădejdea în Dumnezeu și în minunata înțelepciune și bărbăție românească, Guvernul țării pornește cu o totală sinceritate și un desăvârșit lealism la o dureroasă dar inevitabilă acțiune, la capătul căreia națiunea noastră se va regăsi întărită prin o omogenitate națională cu adevărat compactă pe tot întinsul pământului strămoșesc și care-i va asigura la frontierele sale o bună vecinătate și o pace durabilă și demnă.

Mă îndrept deci către întreaga noastră națiune, chemând-o la înțelegerea adâncă și curajoasă a clipei de răscruce istorică pe care neamul nostru o trăește, și-l cer, să stea solidară în jurul Regelui nostru, în jurul guvernului și ostirei, încrezătoare în destinul nostru, în vrednicia noastră, în dreptatea imanentă a istoriei.

Astăzi mai mult decât oricând să strigăm din adâncul inimilor:

Trăiască Majestatea Sa Regele Carol al II-lea!

Trăiască România!

Așa să ne ajute Dumnezeu!

Sănătate!

Expunerea de motive a decretului
privitor la situația juridică a evreilor

Decretul lege este însoțit de următoarea expunere de motive, raport către consiliul de miniștri, al d-lui prfesor Ioan V. Gruia, ministrul justiției.

I.—*Problema evreească constitue o problemă politică, juridică și economică, în marginile statului român autoritar și totalitar, care descifrează, prin conținutul și felu satisfacerii ei, însăși legea destinului nației. Se poate spune că prin rezolvarea acestei probleme, se statornicește dreptatea poporului român.*

Statul pe care vi-l înfățișez, reglementează pe liniile poruncilor fundamentale ale desvoltării naței, situația juridică a evreilor din România.

Nu este un lucru fără folos să amintesc că acest statut încearcă, așezând un punct de plecare într'o lucrare pe care timpul, cu diferitele lui impulsuri și răsvrătiri, urmează s'o definească și s'o desăvârșească, o rezolvare a problemei, prin mijloacele noastre lăuntrice. Nu este deasemeni lipsit de însemnătate să amintesc că, în stadiul de acuitate a problemei evreești, acțiunea de înoire a puterilor de viață românească care cer să iasă în larg, trebue să izvorască îndeosebi, dintr'o ordine juridică nouă, sinceră, sprijinită pe realitățile românești.

Au fost timpuri, în țara noastră, chiar îndată după război, când problema aceasta, atât de gravă astăzi, putea să fie rezolvată, în cadrul legilor existente în acea vreme și prin măsuri administrative.

Ceeace s'a întâmplat însă, începând cu sfârșitul anului 1918, la noi, amintește, în prim rând, vremurile de odinioară a le lui Mihai Vodă Sturza când „A TRECUT PESTE TARA ATATA NENOROCIRE", deschizându-se „PORȚILE MOLDOVEI, JIDOVILOR" cum se scrie în însemnările vremii; în al doilea rând, dovedește că o vindecare numai pe calea măsurilor administrative, este neindestulătoare și O NOUA ORDINE LEGALA, făcând parte dintr'un sistem, trebue să așeze toate punctele organice de sprijin și de apărare, ale nației.

REGLEMENTAREA UNITARĂ ȘI HOTĂRÂTĂ A PROBLEMEI EVREEȘTI

Fără îndoială că reglementarea situației juridice a evreilor trebue să fie unitară și hotărîtă. Rezolvarea unitară înseamnă statornicirea unor norme de drept sub porunca unei preocupări, precise și sigure înseamnă prezența unui singur scop în toată această lucrare; înseamnă elaborarea unui sistem juridic izvorât din realitățile românești; înseamnă încă, să se cunoască din capul locului punctul de plecare și punctul de sfârșit al problemei. Prin rezolvare unitară, nu trebuie să se înțeleagă a rezolvare bruscă. Ea presupune, într'o politică temeinică și serioasă, pentru interesele mari ale țării, o succesiune de măsuri, poruncite de un singur scop: SALVAREA NAȚIEI.

Cine a urmărit frământările poporului român, în cursul secolului al XIX-lea în perioada următoare, domniilor regulamentare; cine cunoaște ofisele domnești izvorîte din hotărârea domnească de a apăra nația, își dă seama de toate silințee Domnilor noștri, în politica dusă împotriva primejdiei de înstrăinare. Este mai ales, în această vreme, un punct de plecare pentru o mișcare spirituală, la început pur formală, din punct de vedere juridic; o mișcare spirituală care se adâncește cu vremea, desprinsă din această unică nevoie și care înseamnă, în aceste timpuri, nădejdea de așezare, a oricărei îndreptări, dealungul vremurilor de politicianism mărunt.

Realitatea românească, în materie, se rezumă, într'un procent de 10% populație evreească din populația națională totală.

In fața acestei situațiuni, fiecare român, cu dragoste de țară și neam trebue să se pătrundă de adevărul că problema evreească trebue rezolvată **nu prin măsuri de împrumut servil, ci în marginile realităților românești.**

Fără îndoială că se poate proceda la adoptarea servilă a normelor de drept din țările stăpânite de un puternic spirit de înfăptuire a unei comunități naționale pure. **Dar realitățile românești, definesc porunci românești.**

Aceste porunci pot fi mai incisive și ireductibile în unele materii. Jocul întâmplător la noi al expedientelor în opera de guvernare, al practicilor fără știință, fără siguranță și fără orientare, ne-ar împinge către un empiriem plin de întunecare și de descurajare, care ar primejdui rezolvarea problemei însăși, interesul nației însăși.

CONSTITUȚIA ȘI STATUL NAȚIONAL

II. — Constituția Română din 27 Februarie 1938 ,starnicește în art. 1, că România este un **stat național.** Constituțiunea din 1923 formula, în art. 1, același principiu. Din conținutul legiuirilor constituționale arătate rezultă însă că formulele acestea, identice din punct de vedere literar, se deosebesc adânc. Statul național în marginile formulei constituționale din 29 Martie 1923, rezuma o **formulă fără conținut.** Statul național în marginile legii constituționale din 27 Februarie 1938 rezumă o realitate: **statul promovator al realităților românești, al forțelor lui autochtone.** Până la această lege fundamentală, naționalismul a încercat înfrângeri continue.

Naționalismul tradițional al lui Bălcescu și Kogălniceanu, până la Unire, a fost învins de liberalism. Un naționalism importat și formal s'a substituit; printr'o anumită practică politică, naționalismului autohton. Statul național a fost în realitate statul liberal, desăvârșit după tipare străine de nevoile noastre și adoptate pe cale de imprumut. Nepotrivirea între formule politice împrumutate și realitățile organice românești a făcut să izbucnească naționalismul ideologic al cărui eminent reprezentant a fost Eminescu.

De aci naționalismul evoluiază către un înțeles romantic și sentimental, care se îndreaptă foarte curând în afară de izbucnirile protestătoare, către un NAȚIONALISM ORGANIC.

Determinismele naționalismului, pentru România, nu se pot rezuma astăzi, numai în afirmarea unui principiu spiritual, ci la organizarea lui în adâncurile ființei; la afirmarea originalităților naționale în drumul realizărilor; la o alăturare, vie și întreagă, a politicei constructive, de particularitățile organice ale nației.

ORGANIZAREA NAȚIONALĂ. — LEGEA SÂNGELUI

Naționalismul trece acum, cu acest statut și în limitele legii fundamentale. dela o pură mișcare spirituală și de la un militantism protestatar, la perioada de organizare. Prolegomenele mișcării naționaliste capătă drumul organic al destinului român. O nouă ordine de stat se încheagă, în marginile constituționale, cari impun legilor speciale organizarea priorității intereselor naționale: adică domnia națiunii în forțele ei creatoare și în impulsurile ei morale. Națiunea în sensul legii constituționale a devenit mai puțin o comunitate juridică sau o colectivitate politică, mai mult o comunitate spirituală și organică așezată pe legea sângelui din care izvorăște o erarhie a drepturilor politice. In această lege a sângelui, sunt cuprinse toate „posibilitățile de suflet, de spirit, de etică".

Apărarea sângelui constitue baza morală a recunoașterii drepturilor politice supreme. De altfel realitatea statului național, în formula legii constituționale din 27 Februarie 1938, se precizează prin:

a) proclamarea legii sângelui;

b) proclamarea principiului că națiunea română este creatoare de Stat;

c) promovarea categoriilor funcționale, naționale, ca realități politice de bază;

d) distincția juridică și politică între români de sânge *și* cetățeni români

STATUL TOTALITAR

III. Statul român, autoritar în virtutea legii constituționale, devine prin legea din Iulie 1940, privitoare la organizarea partidului Națiunii, un stat totalitar, *în sectorul politic. Evoluția aceasta nu este în contrazicere cu principiile constituționale, cari cpurind în ele putința aceasta de evoluție politică* dela autoritarism la totalitarism, în funcție de necesitatea asigurării existenții poporului român, *Forțele active, cari pot, prin trăinica lor creatoare, să așeze o elită nouă din substanța de viață a tradiției istorice, a realităților românești și a noului regim, păstrează întreaga lor libertate; iar statul totalitar, în sectorul politic, înseamnă mai puțin un* imperiu al libertății formale și haotice, *mai mult o confuzie cu națiu, o unire a puterilor de jos cu puterea de sus, o concentrare a energiilor lucrătoare într'o singură voință conducătoare;* o libertate ordonată

REGLEMENTAREA SITUAȚIEI EVREILOR

Statutul ce vi-l prezint cuprinde reglementarea stării juridice a evreilor din România, în cele trei sectoare ale vieții publice:

1) spiritual;

2) politic;

3) economic.

Această reglementare este statornicită, de altfel, în limitele prevederilor constituționale.

LIBERTAȚILE SPIRITUALE LASATE EVREILOR

1. In sectorul spiritual proiectul de decret cu putere de lege, privitor la starea juridică a evreilor din România, nu statornicește hegemonia statului. Libertatea de conștiință, absolută în sistemul statului român, libertatea religioasă, libertatea cultului mozaic, libertatea învățământului mozaic, de toate gradele, rămân sub protecția legii constituționale.

Dacă libertatea de conștiință este absolută, libertatea cultului, a învățământului, a dreptului de asociație sunt libertăți pe care legea constituțională le garantează, potrivit legilor de aplicațiune a prevederilor constituționale. Acest lucru rezultă clar din articolul 10 din Constituție în cuvintele **„în condițiunile statornicite de legi"**; în partea finală a art. 19 din Constituțiune prin cuvintele: **„raporturile între diferitele culte și Stat sunt de domeniul legilor speciale"**; cum însfârșit o arată aliniatul 2 din art. 19: **„Statul garantează tuturor cultelor o deopotrivă libertate și protecțiune, întrucât exercițiul lor nu aduce atingere ordinei publice, bunelor moravuri, siguranței statului".** Prin acest statut cuprins în legea constituțională însăși, viața spirituală a evreilor rămâne, nu **în stare de integrare în comunitatea românească, ci în îndatorirea de respect față de comunitatea românească,** pe temeiul propriei libertăți ce i se recunoaște.

APĂRAREA COMUNITĂȚII ROMÂNEȘTI

2. Sectorul vieții politice impune însă o reglementare specială și absolută în scopul apărării comunității românești. *Viața politică se rezumă în trei funcțiuni esențiale: în aceea de* alegător, *de* ales *și în* funcțiunile publice propriu zise. *Art. 27 și 67 din legea constituțională fixează directivele în această materie. Intr'adevăr art. 27 prevede că: „numai cetățenii români sunt admisibili în funcțiunile și demnitățile publice, civile și militare,* ținându-se seamă de caracterul majoritar și creator de stat a națiunii române". *Textul constituțional nu statornicește* un drept egal, *pentru cetățenii români, la ocuparea funcțiunilor și demnităților publice, ci dimpotrivă condiționează admisibilitatea cetățenilor români la ocuparea funcțiunilor publice de* „caracterul majoritar și creator de stat al națiunii române". *A ține socoteală de acest caracter nu înseamnă a exercita numai un simplu drept de apreciere, și un atribut de putere discretionară. Ci înseamnă* dreptul Statului de a reglementa fără control, *pe temeiul acestui îndreptar, înșeși drepturile cetățenilor români. Dealtfel art. 67 din Constituție afirmă, în mod absolut, același principiu etnic statornicind că, „nu poate fi ministru decât* cel care este român de cel puțin trei generații". *Unele legi ordinare, cum este legea administrativă din 14 August 1938 face aplicațiunea principiului etnic cuprins în art. 27 și 67 din Constituție hotărînd că rezidenții regali, trebue să fie români de origină. In aceste condițiuni, legiuitorii constituant distinge noțiunea* de român, *sau* cetățean român de orgină — *noțiune juridică și politică majoră — de noțiunea de* cetățean român, *care reprezintă o creațiune formală legală.*

SECTORUL VIETII ECONOMICE

3) Sectorul vieții economice și sociale, reprezintă fără îndoială aspectul necesar al vieții politice. In concepția materialistă, viața politică este un fenomen de suprafață față de frământările economice și sociale. In concepția statală modernă, legile politice exercită o vie și directă înrâurire asupra vieții sociale, chiar dacă aceasta n'ar învedera altceva decât o legătură de neînlăturat între forțele sociale cari cer să iasă la larg și structura politică a Statului. Oricare ar fi însă conținutul acestui raport de forțe reglementarea sectorului economic și social, prin acest statut — în afară de legile speciale cu caracter economic, ce vor urma și care vor proceda ca reglementarea și controlul activităților economice în cadrul economiei generale a statului — constitue o urmare necesară a sistemului constituțional.

DREPTURILE ȘI DATORIILE ROMÂNILOR

In fixarea regulilor juridice ale statului în aceste materii, am fost preocupați de a stabili o limită exactă între aceste principii și regulile constituționale. O atenție deosebită am acordat principiului constituțional al **egalității înaintea legilor și principiului libertății de muncă.** Aceste principii trebuesc înțelese însă în cuprinsul lor exact al legei constituționale din 27 Februarie 1938.

a) Dela **egalitatea înaintea legii** proclamată în legea constituțională din 29 Martie 1923, la egalitatea înaintea legei în Constituția din 27 Februarie 1938, este o deosebire adâncă. Legea constituțională din 29 Martie 1923 cuprindea un titlu special **„despre drepturile românilor".** In această lege fundamentală nu există nici un titlu privitor la **„datoriile românilor".** Pe de altă parte întreg așezământul constituțional din 1923 era pătruns de ideea că românii, fără deosebire de religie etnică, de limbă sau de religie se bucură de toate libertățile și drepturile enumerate în textele constituționale și în legile ordinare; că românii, sunt egali înaintea legii, fără nici o altă preocupare.

Preciziunea unor datorii în textul acestei Constituțiuni avea un caracter cu totul întâmplător. Nu forma o grije specială și esențială a legiuitorului constituant. Mai mult încă, recunoașterea drepturilor nu reprezenta un echivalent sau o urmare necesară și etică a împlinirii datoriilor fundamentale.

Constituția din 27 Februarie 1938 formulează în titiul II numit **„Despre datoriile și drepturile românilor",** două capitole și anume: capitolul 1 **„Despre datoriile românilor"** și capitolul 2 **„Despre drepturile românilor".** In partea I-a se statornicește **suma datoriilor românilor;** în partea 2-a ca urmare necesară a împlinirii datoriilor, se statornicește **suma drepturilor românilor.** Chiar dacă concepția juridică după care omul nu este subiect de drept și nu are decât datorii sau funcțiuni față de comunitate, ar fi pusă la îndoială, încă din noua așezare constituțională se desprinde, în mod precis și sigur, **prioritatea datoriilor față de drepturi.** Intâi îndeplinirea datoriilor către comunitatea românească și apoi recunoașterea drepturilor; mai mult încă, drepturile afirmate de legea constituțională își au izvorul numai în împlinirea datoriilor și numai o egalitate în sarcini poate duce la o egalitate în drepturi.

b) Art. 5 din Constituție statornicește regula că: „toți cetățenii români, fără deosebire de origină etnică și credință religioasă, **sunt egali înaintea legii datorându-i respect și supunere".** Acest text cuprinde, fără îndoială, pe cetățenii români, fără deosebire de origină etnică și credință religioasă. Insă principiul acesta al egalității înaintea legii este cuprins în capitolul 1, care se ocupă **de datoriile românilor.** Prin urmare cetățenii români sunt egali înaintea legilor **din punctul de vedere al datoriilor.** Pe de altă parte art. 5 al. 1 prevede că cetățenii români „sunt egali înaintea legii", **„datorându-i respect și supunere"** deci principiul egalității înaintea legii este afirmat numai în ceeace privește **datoriile cetățenilor români,** cu excepțiile pe care le cuprinde această materie în textul art. 6 din Constituțiune.

Art. 10 din legea constituțională în vigoare prevede că: **„Românii** se bucură de libertatea conștiinții, de libertatea muncii, de libertatea învățământului, de libertatea presei, de libertatea întrunirilor, de libertatea de asociație și de toate libertățile din care decurg drepturi **în condițiunile statornicite prin legi".** Spre deosebire deci de art. 5, legiuitorul constituant în art. 10 întrebuințează termeni „român", nu **„cetățeni români fără deosebire de origine etnică și credință religioasă".**

Fără îndoială că legiuitorul constituant nu s'a gândit să desființeze libertatea de muncă pentru unii cetățeni români, dar libertatea de muncă este un drept sprijinit pe împlinirea datoriilor. Esențial este însă concluziunea că, nu se poate vorbi de egalitate în această materie, între cetățeni, români de origine și cetățeni români de origină străină și că deci reglementarea libertății de muncă pe **principiul erarhiei drepturilor** este constituțională. **Reglementarea muncii deci nu trebue, necesar, să aibă la bază egalitate între cetățenii români de origină și străini de origine.**

Cu atât mai mult că art. 10 și celelalte texte statornicesc existența drepturilor, lăsând reglementarea exercițiului lor în grija legiuitorului ordinar. Intr'adevăr art. 10 spune: **„în condițiile statornicite prin legi".**

PRINCIPIILE NOUEI LEGI

IV. Sistemul statutului ce propun are la baza lui, câteva principii fundamentale și anume:

1) principiul reglementării drepturilor evreilor, **fără preocuparea de a le ridica calitatea de cetățeni români, cari, în economia proectului, nu prezintă nici-o însemnătate;**

2) distincțiunea juridică și politică între români de sânge și cetățeni români, **cu toate urmările vroite ale legiuitorului constituant;**

3) fixarea noțiunii „evreu" pe criteriul ritului, **criteriu mai restrictiv decât criteriul pur biologic, unit însă cu** criteriul sângelui, **așa cum se prevede în art. 2; criteriul sângelui însă, în sistemul decretului nu are un conținut fizic, ci** etic, **așa cum am arătat mai sus; pe această cale toate greutățile ivite în aplicațiunea legislației altor state europene se vor găsi înlăturate;**

4) în sfârșit principiul grupării evreilor în trei categorii, din punctul de vedere al situațiunilor politice, juridice și economice; aceasta însă nu este o grupare întâmplătoare. Ea are rostul de tranziție către un regim care aparține zilei de mâine.

DEFINIȚIA EVREULUI

Un punct deosebit de important de stabilit în decretul cu putere de lege, a fost acela al definițiunei legale a „evreului".

In art. 2 am socotit evrei, în sensul legal, pe cei de religie mozaică, socotind o incompatibilitate morală, spirituală și organică, între românul de sânge și religie mozaică; am adâncit această idee la cei născuți din părinți de religie mozaică, purtând în sângele lor destinul unei incompatibilități spirituale și organice, agravată deci prin ascendență; am barat drumul de infiltrare în granițele comunității naționale, acelora cari, la naștere au căpătat binecuvântarea religiei creștine, dacă părinții săi de religie mozaică, nu au fost, mai înainte botezați, socotind acest act de încredințare a copilului, religiei creștine, ca un acte de oportunitate din punct de vedere politic, pe care ascendența implacabilă nu l-a putut șterge; aceasta chiar dacă mama acelui creștin este de religie creștină, iar tatăl de religie mozaică, socotind în acest caz, rezistența religioasă a tatălui, ca un semn al destinului celui născut. Prin urmare aliniatele c) și d), deși cuprind în redactare un aparent pleonasm, totuși necesar, în cuvintele „de religie mozaică nebotezați" se referă la situațiuni precise, iar cuprinsul lor rămâne să fie statornicit, în conținutul arătat prin interpretarea instanțelor judecătorești. Am păstrat aceiași stare juridică copilului născut din mamă de religie mozaică, în afară de căsătorie; în sfârșit am înglobat în noțiunea legală de evreu și „femeile intrând în aliniatele premergătoare, căsătorie cu creștini, dacă au trecut la creștinism cel mai târziu un an înainte de înființarea Partidului Națiunii", fără însă vre-o urmare juridică asupra situațiunii soților lor și urmașilor lor, cari aparțin mai departe comunității naționale.

In sfârșit, în cuprinsul aceluiaș text, m'am ocupat de două împrejurări și anume am stabilit că:

a) situația de evreu așa cum o stabilește decretul cu putere de lege, nu poate fi schimbată prin trecerea la creștinism a celor de religie mozaică, după data publicării decretului;

b) cei ce face parte, la publicarea decretului, din comunitățile evreești, sunt socotiți de religie mozaică.

Iar evreii de origină, atei, sunt socotiți evrei în înțelesul decretului.

INTERDICȚII MAJORE PENTRU EVREII DE DATA RECENTA

Statutul statornicește o grupă a evreilor cari au venit în România după 30 Dec 1918. Evreii din această categorie sunt supuși la interdicțiuni majore. *Consiliul de miniștri va recunoaște pentru aceștia, în* mod limitativ, *practica unor activități și indeletniciri, în domeniul liber, adică în acel domeniu nesupus restricțiunilor legale.*

Statutul deosebește o altă grupă alcătuită din evrei, cari prin trecutul și viața lor, pot să folosească darul nației române, de a le recunoaște un regim de favoare determinat, însă, în mod rigid, pe criterii morale. Criteriile morale au fost stabilite, cu grije și cu dreptate, ținând socoteală nu numai de lunga așezare a unor evrei în țară, ci de o sumă de acte și fapte, precise și neîndoelnice, din care să rezulte considerațiunea juridică de a li se menține drepturile.

Textul art. 4 a decretului îi arată pe cei ce au căpătat naturalizarea prin lege sau dispoziționea legală individuală, până la 30 Decembrie 1918; pe cei ce au dobândit naturalizarea, în mod colectiv, în temeiul art. 7 par. 2 lit. C. din Constituția modificată la 1879, servind țara sub drapel, *în timpul războiului pentru independență, în urma art. 44 al tratatului dela Berlin din acel an; pe locuitorii evrei din Dobrogea, cari au dobândit naturalizarea și drepturile politice, în temeiul dispozițiunilor legii din 1909, 1910 și 1912; pe cei ce au luptat IN LINIA DE FOC, în* războaiele României, pentru România, *făcând deci o distincțiune între cei ce au fost mobilizați fie la servicii, partea sedentară, sau zonă de operație și între cei* cari au luat parte la lupte, *înfruntând dușmanii țării, direct în* linia de foc; *instanțele judecătorești vor stabili, dela caz la caz, această situație, pe criteriile arătate, pentru aceștia din urmă, cari numai ei vor folosi acest drept.* Chiar în categoria acestora, am exclus dela beneficiul legii pe cei cari au căzut, individual prizonieri, cari au dispărut în timpul luptelor sau cari au trecut în teritoriul ocupat de dușmanic. *Am cuprins în această categorie pe cei răniți, decorați, citați cu ordine, pentru acte de bravură, în timpul războiului, chiar dacă n'au fost în linie de foc, gândindu-mă la cei câțiva cercetași, cari s'au făcut vrednici de asemenea distincțiuni*

INTERDICȚII PENTRU EVREI

In sfârșit, în aceiași grupă, am cuprins urmașii celor morți în războaiele României și urmașii categoriilor exceptate.

Chiar evreii din această categorie însă nu intră în comunitatea națională de oarece:

a) ei nu au dreptul, în viitor, să dobândească funcțiuni publice;

b) nu au dreptul să aibe și să dobândească proprietăți rurale de orice fel, în România;

c) nu pot să participe la conducerea și activitatea politică a țării;

d) nu pot fi militari de carieră.

Insfârșit Statutul statornicește o a treia grupă alcătuită din evreii cari nu fac parte din celelalte două categorii și cari pot să exercite, în virtutea decretului cu putere de lege, activități și profesiuni în afară de cele interzise prin dispoziționile categorice ale decretului.

Proectul de decret lege prevede pentru evreii din această grupă și pentru evreii veniți în România după 1918 interdicțiunea:

a) de a ocupa funcțiuni publice, de orice fel cu și fără salariu;

b) de a colabora în mod direct, la activitatea serviciilor publice;

c) de a fi membrii în profesiunile cari au, prin structura lor, legătură directă cu autoritățile publice, decretul cu putere de lege arătând cu titlu de exemplificare profesiunea avocaților, notarilor publici, experților;

d) de a fi membrii în consiliile de administrație ale întreprinderilor de orice natură, publice și particulare;

e) de a fi comercianți în comunele rurale;

f) de a fi comercianți de băuturi alcoolice și deținători de monopoluri, cu orice titlu;

g) de a fi tutor sau curator ai incapabililor cari sunt de religie creștină;

h) de a fi militar;

i) de a fi deținători sau închirietori de cinematografe, deținători, editori de cărți ziare și reviste românești colportori de imprimate românești și deținătorii oricăror mijloace de propagandă națională, românească.

j) de a fi conducători, membrii și jucători în asociațiile sportive naționale;

k) de a dobândi proprietăți rurale de orice fel în România; dispoziționea aceasta se referă la toate categoriile și se întinde și la situațiunile actuale, art. 11 din acest decret cu putere de lege, reglementând trecerea proprietăților dela evreii la românii de sânge, păstrând dreptul de preemție al Statului și, ex proprietarea evreilor proprietari de bunuri rurale în România;

l) de a fi oameni de servici u la instituțiile publice;

m) de a exercita puterea părintească asupra copilului creștin, în alte condițiuni decât acelea stabilite de art. 1 din acest decret cu putere de lege.

EVREII NU POT DOBÂNDI NUME ROMÂNEȘTI

Statutul interzice evreilor prin art. 14 dobândirea de nume românești, socotind ca ce abatere ca o infracțiune actele de atribuire în viitor nule de plin drept, instanța chemată să aplice pedeapsa pronunțând și nulitatea acestui act.

Este necesar să arăt că viața economică se impune măsuri cari nu formează obiect de preocupare speciale pentru acest decret cu putere de lege dar pe cari acest statut le comandă ca urmări neinvins, privitoare la controlul și românizarea economiei.

V. Statutul în sfârșit, prevezează modalitățile de aplicare ale decretului, termenele de aplicare impuse de împrejurările economice; respectă drepturile câștigate, determină garanțiile necesare pentru valorificarea drepturilor celor interesați, creind în această materie garanții juridice prin toare la valorificarea calității de evreu și categoriei respective pe deoparte, și garanții privitoare la verificarea modului de aplicare, din partea ganelor administrative, a dispozițiunilor acestei legi, pe altă parte, stabilește în sfârșit sancțiunile abaterilor de prevederile acestui decret cu putere de lege, și felul apărării acestor sancțiuni.

România este țara numai Românilor. *Țăria și structura* ției stă în întâietatea virților eroice, *pentru cari pământul, economia și conducerea politică, pe scara între erarhii sunt puncte vitale promoțiune. Nația noastră e* c *nație de țărani — țărănim este isvorul ei întreg;* este blețea noastră de sânge și mânt de aci apărarea ei funcțiunile esențiale; *semnade alarmă al legii acesteia.*

Acest statut juridic, poli și economic, al avreilor, impune, prin discriminare, cha drepturilor românilor. *Statutul isvorăște sub impul destinului istoric implacabil formulează legea de apărare ției. El înseamnă, mai mu pentru cei cari poartă răspunderea politică a guvernă singurul punct de plecare gur, hotărît și onest, către România legată de veșnic Timpurile de mâine îmi vor dreptate.*

Dacă și domniile voas împărtășiți modul meu de vedea, vă rog a mă autorizați să supun înaltei semnături a Majestății Sale Rege alăturatul proect de decret putere de lege.

Ministrul justiției,
ION GRUIA